

Vergaderjaar 2008–2009

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 880

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 juni 2009

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij twee fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Mededeling inzake EU-Strategie voor jongeren (Kamerstuk 22 112, nr. 879);
2. Mededeling inzake de rol van Fair Trade en niet gouvernementele handelsgerelateerde programma's om duurzaamheid te waarborgen.

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
F. C. G. M. Timmermans

Fiche : Mededeling inzake de rol van Fair Trade en niet-gouvernementele handelsgerelateerde programma's om duurzaamheid te waarborgen

1. Algemene gegevens

Voorstel:

Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement en het Europees Economisch en Sociaal Comité – Bijdragen aan een duurzame ontwikkeling: de rol van Fair Trade en niet-gouvernementele handelsgerelateerde programma's om duurzaamheid te waarborgen.

Datum Commissiedocument: 5 mei 2009

Nr. Commissiedocument: COM (2009) 215 def

Pre-lex: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0215:FIN:NL:PDF>

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
Niet opgesteld.

Behandelingstraject Raad: Comité 133 en CODEV. Raadsformatie nog onduidelijk.

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Buitenlandse Zaken.

2. Essentie voorstel

De Mededeling gaat in op de stand van zaken ten aanzien van fair trade en andere niet-gouvernementele handelsgerelateerde programma's om duurzaamheid te waarborgen. De Mededeling is een vervolg op de Mededeling over fair trade uit 1999 (COM(1999)619 van 29.11 1999). Sindsdien is de verkoop van fair trade gecertificeerde producten in de EU zeventig keer zo groot geworden. Fair trade wordt gedefinieerd overeenkomstig het «Charter of fair trade principles» zoals opgesteld door de World Fair Trade Organisation (WFTO, voorheen IFAT) en de Fair Trade Labelling Organisation International (FLO).

In de Mededeling geeft de Commissie aan dat fair trade een dynamisch mechanisme is, waarbij het private karakter van labelinitiatieven een grote rol speelt. De Commissie is van mening dat classificatie of regulering van de criteria voor fair trade niet tot haar taak behoren. Dit zou immers het dynamische karakter van particuliere initiatieven in de weg staan.

De Commissie moedigt het verschaffen van betrouwbare informatie, de transparante toepassing van normen en criteria, het instellen van onafhankelijk toezicht, verbetering van de evaluatiemethoden en meer inzicht in het werkelijke effect van de particuliere duurzaamheidsprogramma's aan.

Ten aanzien van overheidsopdrachten wijst de Commissie erop dat aanbestedende diensten aan gegadigden altijd de mogelijkheid moeten bieden om door het gebruik van fairtrade labels of anderszins te bewijzen dat zij aan deze normen voldoen.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

Volgens de mededeling treedt de Gemeenschap enkel faciliterend op. Ontwikkelingssamenwerking is primair een bevoegdheid van de lidstaten. De Gemeenschap heeft hierop slechts een aanvullende bevoegdheid. De Commissie gaat uit van bestaande wet- en regelgeving en financiële instrumenten. De Commissie stelt in concreto voor te onderzoeken of er ruimte is voor verdere dialoog, samenwerking en, in voorkomend geval, convergentie tussen particuliere labelprogramma's, teneinde mogelijke synergieën te bevorderen en de duidelijkheid voor de consument te vergroten. Het geplande onderzoek valt onder de beginselen die de EU helpen haar directe steun aan programma's optimaal te gebruiken. Mochten er uit de geplande studie concrete acties voortkomen, dan zal de Commissie deze via de geëigende kanalen voorleggen aan de lidstaten. Voorzover tot een beoordeling van de subsidiariteit en proportionaliteit kan worden overgegaan, luidt het oordeel positief. Duurzame ontwikkeling (fair trade in het bijzonder) heeft een grensoverschrijdend karakter. Initiatieven op EU-niveau kunnen als katalysator dienen om meer resultaat op dit thema te halen.

De proportionaliteit is positief aangezien de Commissie voor zichzelf een beperkte, ondersteunende rol binnen het *fair trade* systeem ziet.

De Commissie verleent vooral via haar ontwikkelingssamenwerkinginstrumenten (hfst 19 begroting) en door middel van cofinanciering met NGO's financiële steun aan Fair Trade (in 2008/09: EUR 19,5 mln). De Commissie is voornemens relevante Fair trade-activiteiten en andere activiteiten ter bevordering van een duurzame handel op dezelfde wijze als tot nu toe te blijven financieren. Er zijn derhalve geen financiële gevolgen (er wordt geen aanpassing van de begroting voorgesteld).

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland deelt de visie van de Commissie dat overheden zich niet inhoudelijk moeten bemoeien met de criteria van fair trade. Particuliere initiatieven vormen de basis voor een dynamische ontwikkeling van fair trade. Nederland is het ook eens met de Commissie dat consumenten vaak door de bomen het bos niet meer zien als het gaat om duurzame labels. Nederland moedigt dan ook het bevorderen van transparantie aan (o.a. door rating van keurmerken naar mate van transparantie op www.consuwijzer.nl) en daar waar mogelijk convergentie (b.v. middels het Initiatief Duurzame Handel (www.duurzamehandel.com)). Nederland steunt de Commissie bij het onderzoeken van de mogelijkheden op deze terreinen.

In het kader van duurzaam inkopen kan de overheid als koopkrachtige consument wel eigen normen stellen. Op dit moment is de Nederlandse overheid bezig met het ontwikkelen van een duurzaam inkoopbeleid. Ook hier zullen aanbestedende diensten aan gegadigden altijd de mogelijkheid moeten bieden om door het gebruik van fairtrade labels of anderszins te bewijzen dat zij aan de normen van de inkoopende overheid voldoen.